

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1978

N:o 36

Nr 36.

LANDSKAPSFÖRORDNING

om Ålands sjöfartsläroverk.

Utfärdad, efter inhämtande av Ålandsdelegationens utlåtande, den 24 maj 1978.

Med stöd av 7 § landskapslagen den 1 juli 1977 om Ålands sjöfartsläroverk (49/77) stadgas:

1 kap.

Undervisningen.

1 §.

Vid sjöfartsläroverket meddelas undervisning för avläggande av sjökaptens-, styrmans- och radiotelegrafistexamen samt styrmansskeppar- och fiskeskepparexamen för handelsfartyg.

I sjöfartsläroverket kan ytterligare vid behov meddelas undervisning under ett läsår i förberedande klass.

Vid sjöfartsläroverket kan även anordnas vidareutbildning för högre yrkeskompetens, fortbildning samt till branschen hörande specialkurser.

2 §.

Sjöfartsläroverkets läsår börjar den 1 augusti och avslutas den 31 juli, såvida icke annorlunda bestämmes i läroverkets reglemente.

Läsåret indelas i en höst- och en vårtermin. Terminens början och slut fastställs i läroverkets reglemente.

3 §.

Undervisningen vid sjöfartsläroverket är organiserad i studielinjer, vilka kan vara indelade i klasser.

Landskapsstyrelsen skall fastställa läroplanen för de olika studielinjerna. Ur läroplanerna framgår läroämnena, timplaner samt kursernas målsättning, innehåll och omfattning.

Om undervisningstiderna, antalet undervisningstimmar och ämnen samt anordnande av examina och kurser stadgas i läroverkets reglemente.

4 §.

En undervisningsgrupp skall omfatta minst sex elever. Maximiantalet elever i sjökaptensklassen är 18 och i övriga klasser 24.

Landskapsstyrelsen kan på synnerliga skäl tillåta avvikelser från i 1 mom. stadgade elevantal.

2 kap.

Förvaltningen.

5 §.

Sjöfartsläroverket förvaltas under landskapsstyrelsens överinseende av en direktion. Landskapsstyrelsen utser ordförande och minst fyra medlemmar i direktionen med beaktande av att dessa såvitt möjligt skall företräda de i undervisningen förekommande yrkesområdena. Dessutom skall elevkåren utse två medlemmar samt lärarna och den övriga personalen vardera en medlem i direktionen. Läroverkets rektor är medlem av och sekreterare i direktionen. Direktionen utser inom sig viceordförande.

Landskapsstyrelsen utser personliga ersättare för de av landskapsstyrelsen utsedda medlemmarna i direktionen. Dessutom utser eleverna två personliga ersättare och lärarna och den övriga personalen vardera en personlig ersättare i direktionen.

Valet av elevmedlemmar samt deras ersättare förrättas årligen före septembermånads utgång bland i läroverket inskrivna elever. Härvid skall i tillämpliga delar iakttagas vad om allmänna val är stadgat på sätt landskapsstyrelsen närmare föreskriver.

Valet av lärar- och personalmedlemmar samt deras ersättare förrättas vid ett möte för lärarkollegiet och ett möte för den övriga personalen, vilka möten sammankallas av skolans rektor senast en månad före mandattidens utgång.

Slutar lärar- eller personalmedlem sin tjänstgöring vid läroverket eller blir elevmedlem för alltid relegerad från läroverket upphör samtidigt medlemskapet i direktionen och ny medlem utses för den återstående mandattiden. Elev som avhållits från skolgång och annan medlem av direktionen som avhållits från tjänsteutövning får icke under den tid avhållandet varar deltaga i direktionens verksamhet.

Mandattiden för medlemmarna i direktionen är fyra kalenderår förutom för elevmedlemmarna vars mandattid är ett år räknat från den 1 oktober.

6 §.

Direktionen besluter i frågor som gäller sjöfartsläroverkets förvaltning, skötseln av läroverkets egendom och ekonomi samt organiseringen av undervisningen. Vid handhavandet av dessa uppgifter åligger det direktionen

1) att övervaka och ansvara för att läroverkets förvaltning, undervisning och ekonomi samt dess övriga verksamhet skötes i enlighet med gällande bestämmelser och på ändamålsenligt sätt;

2) att årligen efter att ha hört lärarkollegiet uppgöra och inom föreskriven tid till landskapsstyrelsen insända budgetförslag;

3) att tillse att bokslut uppgörs för det gångna kalenderåret och att detta inom föreskriven tid insändes till landskapsstyrelsen;

4) att till landskapsstyrelsen avgiva begärda utlåtanden och till densamma göra framställningar som avser att främja läroverkets verksamhet; samt

5) att handlägga övriga ärenden, vilka enligt lag, förordning, reglemente eller andra föreskrifter ankommer på direktionen.

Direktionen skall därutöver följa sjöfartens allmänna utveckling, utbildningsbehovet och utvecklingen på arbetsmarknaden inom branschen.

7 §.

Direktionen sammankallas av ordföranden eller vid förfall för denne av viceordföranden. Direktionen fastställer det sätt på vilket kallelse till sammanträde skall ske.

Direktionen skall även sammankallas när minst tre medlemmar yrkar på sammanträde för behandling av angivet ärende.

Direktionen är beslutför då minst hälften av medlemmarna, bland dem ordföranden eller viceordföranden är närvarande.

Beslut fattas med enkel röstmajoritet. Faller rösterna lika avgör ordförandens röst, uttom vid val, då lotten avgör.

8 §.

Lärarna och eleverna kan i sjöfartsläroverket bilda samarbetsorgan på sätt som i reglementet stadgas.

9 §.

I läroverkets reglemente skall bl.a. stadgas

1) om terminens början och slut och antalet lovdagar;

2) om intagning av elever, speciella inträdesfordringar, dimission och betyg;

3) om elevernas rättigheter och skyldigheter;

4) om besättande av rektorstjänst och lärartjänster eller -befattningar, beviljande av avsked åt rektor och lärare samt antagande och entledigande av lärare och övrig personal; samt

5) om prorektors uppgifter.

Landskapsstyrelsen fastställer reglementet på framställning av direktionen.

10 §.

Rektor utses för fyra år bland läroverkets ordinarie lärare om icke en särskild rektorstjänst inrättas. En prorektor utses för samma tid.

Landskapsstyrelsen utser rektor och prorektor på förslag av direktionen sedan lärarkollegiet hörts.

11 §.

Till lärarkollegiet hör rektor och lärare med huvudsyssla samt övriga lärare, om vilka detta fastställts i reglementet. Rektor kan kalla även andra lärare vid läroverket samt företrädare för eleverna att höras vid lärarkollegiets sammanträden.

Lärarkollegiet fattar beslut om vitsord och stipendier åt eleverna, avger utlåtanden samt handlägger övriga uppgifter, vilka ankommer på detsamma enligt denna förordning och läroverkets reglemente.

Rektor utser en lärare att föra protokoll.

Lärarkollegiet är beslutfört då rektor eller hans ställföreträdare och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. Beslut fattas med enkel röstmajoritet. Faller rösterna lika avgör ordförandens röst, utom vid val, då lotten avgör. Faller rösterna lika vid behandling av disciplinären den vinner den åsikt som stöder befriande från eller lindring av straff.

12 §.

Till rektors uppgifter hör

1) att leda och övervaka läroverkets verksamhet, samt att svara för att den allmänna ordningen i läroverket upprätthålles;

2) att övervaka undervisningen och tillse att lärarna fullgör sin undervisningsskyldighet och sina övriga uppgifter;

3) att, efter hörande av lärarkollegiet uppgöra läroverkets arbetsordning och lärarnas timfördelningsplan;

4) att årligen uppgöra plan över de kurser som skall hållas vid läroverket;

5) att övervaka och sköta läroverkets ekonomi och bokföring under iakttagande av vad därom särskilt är stadgat;

6) att verkställa direktionens och lärarkollegiets beslut samt avfatta och expedie-

ra härav föranledda skrivelser, att sammanställa statistiska och andra uppgifter om läroverket samt att uppgöra läroverkets årsberättelse;

7) att fastställa kansli- och den övriga personalens uppgifter samt att övervaka att arbetet utföres; samt

8) att utföra andra uppgifter, som ankommer på rektor.

3 kap.

Lärare och annan personal.

13 §.

Landskapsstyrelsen besluter om inrättande av rektors-, överlärar-, lektors-, lärar- och assistenttjänster samt övriga befattningar vid läroverket.

14 §.

Kompetensvillkor är

1) för rektor, att sökanden har överlärares eller lektors kompetens och innehar sjökaptensbrev;

2) för överlärare i navigationsämnen, att sökanden, efter att ha erhållit sjökaptensbrev, tjänstgjort såsom befälhavare minst 12 månader på handelsfartyg i europeisk eller oceanfart;

3) för överlärare i tekniska ämnen, att sökanden avlagt med minst vitsordet god i medeltal bedömd slutexamen vid teknisk högskola inom den avdelning och den studielinje, till vars område tjänstens undervisningsämnen hör, och att han efter att ha avlagt nämnda examen minst tre år varit verksam på motsvarande praktiska område;

4) för lektor i navigationsämnen, att sökanden, efter att ha erhållit sjökaptensbrev, tjänstgjort såsom befälhavare minst 12 månader eller som främsta styrman minst 24 månader på handelsfartyg i europeisk eller oceanfart;

5) för lektor i tekniska ämnen, att sökanden avlagt slutexamen vid teknisk högskola inom den avdelning och den studieriktning till vars område tjänstens undervisningsämnen i huvudsak hör, samt att han efter att ha avlagt nämnda examen minst tre år varit verksam på motsvarande praktiska område;

6) för lektor i radiotelegrafiämnen, att sökanden, efter att ha erhållit allmänt cer-

tifikat eller radiotelegrafistcertifikat av första klass, såsom radiotelegrafist varit minst tre år verksam inom den rörliga radiotrafiken, varav minst ett år vid kustradiostation;

7) för lektor i matematik, att sökanden avlagt filosofiekandidatexamen med vitsordet laudatur i matematik eller, att sökanden innehar sjökaptensbrev och dessutom avlagt läroprov i matematik som motsvarar vitsordet cum laude approbatur i filosofiekandidatexamen;

8) för lektor i språk, att sökanden avlagt filosofiekandidatexamen med vitsordet laudatur i det ämne, vari han undervisar såsom huvudämne, och cum laude approbatur i biämne;

9) för lektor i fysisk fostran, att sökanden avlagt kandidatexamen i fysisk fostran eller gymnastiklärarexamen; samt

10) för assistent, att sökanden avlagt ingenjörsexamen vid tekniskt institut på avdelning som motsvarar ifrågavarande studielinje samt att han härefter arbetat minst två år på motsvarande praktiska område.

Av sökande till lärartjänst vid sjöfartsläroverket fordras dessutom, att han har förvärvat den kompetens som enligt rikets stadganden godkänd lärarutbildning medför.

15 §.

Timlärare bör såvitt möjligt inneha samma kompetens som kräves av motsvarande ordinarie lärare.

16 §.

Landskapsstyrelsen kan på särskilda skäl bevilja undantag från i 14—15 §§ stadgade kompetensvillkor.

17 §.

För den som utnämns till lärare äger landskapsstyrelsen utfärda utnämningens antingen omedelbart eller, om sökande förordnats på provår, sedan detta utgått, såvida han icke konstaterats vara olämplig att handha tjänsten.

Timlärare förordnas antingen för viss tid eller tillsvidare med en uppsägningstid om en månad.

Vikarie kan i brådskande fall förordnas av rektor för högst en månads tjänstgöring.

18 §.

Landskapsstyrelsen fastställer undervisningsskyldigheten för lärare vid sjöfartsläroverket. Direktionen kan ålägga lärare att undervisa flere veckotimmar än undervisningsskyldigheten förutsätter dock högst femtio procent av undervisningsskyldigheten.

Assistents uppgifter och undervisningsskyldighet föreskrives i assistentreglemente, som fastställles av landskapsstyrelsen.

19 §.

Lärare åligger utöver undervisningsskyldigheten

1) att biträda rektor vid betygsättningen och uppgörandet av årsberättelse och läsordning;

2) att verka som klassföreståndare och enligt rektors anvisningar utföra övervaknings- och andra uppgifter som hör till läroverkets verksamhet; samt

3) att enligt rektors anvisningar delta i fortbildning.

4 kap.

Eleverna

20 §.

För att bli antagen till ordinarie elev vid sjöfartsläroverket fordras

1) till studielinjen för sjökaptensexamen, att sökanden har överstyrmansbrev;

2) till studielinjen för styrmansexamen, att sökanden genomgått grund- eller mellanskolans eller annan av landskapsstyrelsen godkänd jämförbar lärokurs och ytterligare, att han genomgått kursen vid sjömansskolans grundstudielinje för sjömän och har minst 12 månaders godkänd sjötjänstgöring eller, att han har minst 22 månaders godkänd sjötjänstgöring;

3) till studielinjen för styrmansskepparexamen, att sökanden genomgått grund- eller mellanskolans lärokurs och ytterligare att han antingen genomgått kursen vid sjömansskolans grundstudielinje för sjömän och har minst 12 månaders godkänd sjötjänstgöring eller, att han har minst 24 månaders godkänd sjötjänstgöring;

4) till studielinjen för radiotelegrafistexamen, att sökanden genomgått grund- eller mellanskolans lärokurs;

5) till studielinjen för fiskeskepparexamen, att sökanden innehar kunskaper som motsvarar grund- eller folkskolans lärokurs och har fullgjort minst 24 månaders sjötjänstgöring, varav minst hälften på registrerat fiskefartyg eller, att han genomgått av landskapsstyrelsen godkänd fiskarskolas lärokurs och har tjänstgjort på registrerat fiskefartyg minst 12 månader; samt

6) till förberedande klass, att sökanden med avgångsbetyg från grund- eller medborgarskola antingen genomgått kursen vid sjömansskolans grundstudielinje för sjömän eller har minst två månaders godkänd sjötjänstgöring.

Utöver de i 1—6 punkterna angivna kraven skall sökanden förete ett högst två månader tidigare utfärdat läkarintyg över duglighet till sjötjänst.

21 §.

Landskapsstyrelsen kan av särskilda skäl bevilja undantag från i 20 § stadgade inträdesfordringar.

22 §.

Önskar annan än ordinarie elev avlägga examen vid sjöfartsläroverket skall han för detta ändamål anmäla sig hos rektor. Om den som anmäler sig uppfyller för inträde i läroverket stadgade fordringar och lärarkollegiet på grund av för kollegiet företedda intyg prövar hans förutsättningar att avlägga examen vara tillräckliga, fastställer rektor examensordningen enligt landskapsstyrelsens anvisningar.

Den, som rektor, efter att ha hört vederbörande ämneslärare och granskat företedd utredning, anser ha förmåga därtill, är berättigad att avlägga examen i enskilt undervisningsämne.

23 §.

Elev skall delta i undervisningen i alla obligatoriska ämnen. Direktionen kan på rektors anhållan befria elev från att delta i undervisningen i ett ämne om denne redan tidigare förvärvat kunskap i ämnet.

24 §.

Såsom vitsord i betyg användes: berömliga, goda och nöjaktiga.

Om elevens prestation i något ämne icke

kan ges vitsordet nöjaktiga, antecknas på betyget antalet lektioner som eleven deltagit i vid undervisningen i detta ämne.

Elev, som i något ämne icke erhållit vitsord eller som önskar höja vitsord, kan på anhållan avlägga tentamen vid tidpunkt som bestämmas av rektor och respektive ämneslärare.

Närmare direktiv om bedömningsgrunder och betyg utfärdas av landskapsstyrelsen.

25 §.

Eleverna bildar en elevkår. Bestämmelser om elevkårens verksamhet och verksamhetsorgan utfärdas i elevkårens stadgar. Skolans direktions fastställer stadgarna. Anser sig direktionen icke kunna fastställa stadgarna skall de remitteras till elevkåren för ny behandling, varvid orsaken till att stadgarna icke fastställts tillika anges.

Anser sig elevkåren icke kunna ändra stadgarna skall ärendet underställas landskapsstyrelsen för avgörande.

26 §.

Elev, som uppför sig olämpligt eller bryter mot skolans reglemente eller ordningsstadga, kan av rektor tilldelas varning efter det att rektor hört eleven och införskaffat nödig utredning om överträdelsen.

Rektor skall delge direktionen beslutet om varning.

Besvär över sådant beslut får icke anföras.

27 §.

Anser lärarkollegiet varning icke vara tillfyllest, bör ärendet upptas till behandling i direktionen.

Direktionen kan på framställning av lärarkollegiet bestraffa elev genom att

- 1) tilldela elev varning;
- 2) relegera elev från läroverket för en viss tid, högst ett år; eller
- 3) relegera elev för alltid.

Direktionen kan efter det att lärarkollegiet hörts på nytt anta elev som för alltid relegerats från skolan dock tidigast två år efter relegeringsbeslutet.

Direktionen kan vid relegering av elev besluta att verkställa straff omedelbart oaktat besvär inlämnats.

Rektor kan på synnerliga skäl avhålla elev från skolgång högst tre veckor under vilken tid direktionen skall upptaga relegeringsärendet till behandling.

28 §.

Innan direktionen besluter om bestraffning av elev skall eleven beredas tillfälle att bemöta ett skriftligt straffyrkande, varav förseelsen noggrant framgår. Direktionen äger icke rätt att relegera minderårig elev från läroverket innan dennes förmyndare beretts tillfälle att avge utlåtande om relegeringsyrkandet.

29 §.

Direktionen skall ofördröjligen delge elev, och om denne är minderårig även hans förmyndare beslutet om relegering från läroverket.

Varning som tilldelats elev kan icke överklagas. Varning som tilldelats minderårig elev skall bevisligen bringas till hans förmyndares kännedom.

Mariehamn, den 24 maj 1978.

Lantråd Alarik Häggblom

Lagberedningssekreterare Börje Wikström

5 kap.

Särskilda stadganden.

30 §.

Närmare bestämmelser och anvisningar om verkställigheten och tillämpningen av denna förordning utfärdas vid behov av landskapsstyrelsen.

31 §.

Lärare vid sjöfartsläroverket som förordnats till sin tjänst eller befattning innan denna förordning trätt i kraft och som fyllt kompetenskraven enligt tidigare gällande stadganden fyller fortfarande kompetenskraven för den tjänst eller befattning som han innehar när denna förordning träder i kraft.

32 §.

Den som avlagt styrmansexamen äger rätt att avlägga överstyrmans och sjökaptensexamen enligt tidigare stadganden. Utbildningen enligt de tidigare stadgandena upphör dock våren 1981.

33 §.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1978.